

Spørreundersøkelse om Gjenopptakelseskommisjonens virksomhet

Denne undersøkelsen gjelder Gjenopptakelseskommisjonens virksomhet og er rettet mot forsvarere/personer med forsvarerbakgrunn som har erfaring fra gjenåpningssaker. Svarene gis i form av fritekst.

Det forventes kun at du besvarer spørsmålene du har synspunkter på. Dersom du ikke har synspunkter på et spørsmål, kan du bare la tekstfeltet stå blankt. Undersøkelsen består av 4 deler, med totalt 15 spørsmål.

Undersøkelsen er anonym for de som ønsker det. Du vil også få muligheten til å legge inn din kontaktinformasjon, slik at Baneheia-utvalget eventuelt kan kontakte deg om det skulle være behov for oppklaring eller nærmere informasjon. Dine svar blir vil uansett bli behandlet konfidensielt.

Om deg

Vennligst gi en kort redegjørelse for din bakgrunn som forsvarer, og hvilken erfaring du har hatt med gjenåpningssaker.

1. Kommisjonens organisering og sammensetning

1.1 Sekretariat og kommisjonsmedlemmer

Gjenopptakelseskommisjonen består av et sekretariat, som utreder sakene og skriver innstilling til avgjørelse, og kommisjonsmedlemmer, som treffer avgjørelsen. Personene i sekretariatet er heltidsansatte, mens medlemmene i kommisjonen har dette som verv i tillegg til ordinær stilling.

- Har du noen synspunkter på denne innretningen?

1.2 Lederens rolle

Lederen i Gjenopptakelseskommisjonen er øverste leder både for sekretariatet og kommisjonen, og har dermed en såkalt «dobbel lederrolle».

- Har du noen synspunkter på denne innretningen?

1.3 Sekretariatets sammensetning

Siden oppstarten i 2004 har andelen politifaglige utredere kontra jurister i kommisjonens sekretariat endret seg betydelig. Opprinnelig utgjorde politifaglige utredere hovedandelen. I dag er det langt flere jurister enn politifaglige utredere i sekretariatet.

- Har du noen synspunkter på denne innretningen?

1.4 Annet

Er det andre sider ved kommisjonens organisering og/eller sammensetning du har synspunkter på eller mener bør endres?

2. Saksbehandlingen i kommisjonen

2.1 Kommisjonens utredning av sakene

Loven og forarbeidene forutsetter at Gjenopptakelseskommisjonen har en vidtgående utredningsplikt.

- Opplever du det slik at kommisjonen etterlever denne plikten?
- Dersom svaret er nei: Har du eventuelt synspunkter på når utredningsplikten ikke oppfylles, hvorfor utredningsplikten ikke (alltid) etterleves, og hvordan dette eventuelt kan forbedres?

2.2 Kontradiksjon

Opplever du det slik at forsvarer/siktede gis tilfredsstillende mulighet for kontradiksjon på de ulike stadiene av saken?

- Hvis svaret er nei: På hvilken måte opplever du kontradiksjonen som mangelfull? Har du tanker om hvordan systemet eventuelt kan endres for å sikre bedre kontradiksjon?

2.3 Saksavvikling og fremdrift

Kommisjonen har en plikt til å sørge for at saken forberedes og avgjøres «uten ugrunnet opphold», jf. strpl. § 398 første ledd andre punktum.

- Har du synspunkter på saksbehandlingstiden i kommisjonen?
- Hvordan opplever du saksstyringen hos Gjenopptakelseskommisjonen? Legges det – etter din erfaring – tilfredsstillende planer for fremdrift i sakene, herunder ved frister for partenes innlegg og kommisjonens oppnevning av forsvarer, bistandsadvokat, sakkyndige mv.?
- Har du eventuelt forslag til hvordan lovverket eller gjeldende praksis kan endres for å sørge for en bedre og mer effektiv saksavvikling?

2.4 Oppnevning av forsvarer

Kommisjonen kan oppnevne forsvarer i gjenåpningssaken når «særlige grunner» tilsier det, jf. strpl. § 397. I forarbeidene er det lagt til grunn at den domfelte «normalt» ikke vil ha behov for forsvarer. Begrunnelsen er at kommisjonen skal ha hovedansvaret for å opplyse saken.

- Har du synspunkter på hvordan adgangen til å oppnevne forsvarer praktiseres av kommisjonen?
- Hvordan kan systemet eventuelt forbedres?

2.5 Oppnevning av bistandsadvokat

Bistandsadvokat for fornærmede eller etterlatte kan oppnevnes blant annet dersom «særlige forhold tilsier det», jf. strpl. § 397 andre ledd jf. § 107 a.

- Har du synspunkter på hvordan adgangen til å oppnevne bistandsadvokat praktiseres av kommisjonen?
- Hvordan kan systemet eventuelt forbedres?

2.6 Påtalemyndighetens rolle

Det fremgår av forarbeidene at påtalemyndigheten skal ha en «tilbaketrukket rolle» i gjenåpningsprosessen, og hovedsakelig bidra med å opplyse kommisjonen om faktiske forhold som ikke fremgår av saksdokumentene.

- Har du synspunkter på påtalemyndighetens opptreden i gjenåpningssaker du har vært involvert i?
- Har du tanker om hvilken rolle påtalemyndigheten bør ha i gjenåpningssaker?

3. Gjenåpningsvilkårene og kommisjonens avgjørelser

3.1 Vilkårene for gjenåpning

- Har du synspunkter på kommisjonens praktisering av gjenåpningsvilkårene?
- Har du synspunkter på terskelen for å få gjenåpnet saker som krever komplekse vurderinger av bevis – såkalte «bevis-saker»?
- Har du synspunkter på kommisjonens praktisering av den «særlige sikkerhetsventilen» i § 392 andre ledd?

3.2 Kommisjonens begrunnelser

Kommisjonens avgjørelser følger reglene om kjennelse, jf. strpl. § 399. Det innebærer blant annet at avgjørelsene skal ha «grunner», jf. § 52.

- Har du synspunkter på hvordan kommisjonen i praksis begrunner sine avgjørelser?
- Har du eventuelt synspunkter på hvordan begrunnelsene kan bli bedre?

3.3 Forkastede saker

Kommisjonen – eller leder/nestleder alene – kan på nærmere vilkår forkaste begjæringer etter forenklet behandling, jf. strpl. § 397 tredje ledd.

- Har du synspunkter på denne ordningen?

4. Annet om gjenåpningssystemet

Er det andre forhold ved kommisjonens virksomhet, eller ved gjenåpningssystemet for øvrig, som du har synspunkter på eller mener bør endres?